

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobkyně: **M. L.**,
zastoupená advokátem JUDr. Josefem Skácelem
se sídlem Londýnská 55, Praha 2

proti

žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**
se sídlem Štěpánská 28, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2020 č.j. 1482863/20/
2008-80541-108868

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl návrh žalobkyně ze dne 10. 6. 2019 na zastavení daňové exekuce (dále jen „návrh na zastavení exekuce“) nařízené exekučním příkazem na srážky ze mzdy nebo z jiných příjmů ze dne 30. 11. 2015, č.j. 7145771/15/2008-80541-108868 (dále jen „exekuční příkaz“).
2. Žalobkyně v návrhu na zastavení exekuce tvrdila, že exekuční příkaz byl vydán v rozporu se zákonem, protože jeho účelem nebylo vymáhání placení daně, ale přerušování běhu lhůty

pro její placení. Starobní důchod žalobkyně je tak nízký, že nepodléhá exekučním srážkám. Poddlužník, Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“), v reakci na vydání exekučního příkazu žalovanému dopisem ze dne 8. 12. 2015 oznámil, že výkon rozhodnutí nařízený exekučním příkazem je z výše uvedeného důvodu neproveditelný. Žalobkyně následně podala návrh na zastavení exekuce.

3. Dne 1. 9. 2009 vydal žalovaný výzvu k zaplacení nedoplatků v náhradní lhůtě dle § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), která byla žalobkyni doručena dne 30. 9. 2009. Touto výzvou učinil v souladu s § 70 ZSDP úkon směřující k vymožení daňového nedoplatku. Následně vydal žalovaný v souladu s § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. a) a § 187 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) exekuční příkaz za účelem vymožení celkového vykonatelného nedoplatku ve výši 22 178 809,57 Kč, který byl žalobkyni doručen dne 16. 12. 2015. Dne 8. 12. 2015 obdržel žalovaný již shora uvedené oznámení ČSSZ.
4. Výše starobního důchodu se dle žalovaného mění v návaznosti na valorizaci a na základě jednorázových doplatků v rámci novelizací zákona o důchodovém pojištění. Exekuční příkaz byl vydán z důvodu zabezpečení řádného placení daní, tedy k vymožení nedoplatku na všech daních. Úkonem přerušujícím běh lhůty pro placení daně je dle § 160 odst. 3 daňového řádu zahájení exekučního řízení dle daňového řádu, zřízení zástavního práva nebo oznámení rozhodnutí o posečkání daně nebo rozhodnutí, kterým se mění stanovená doba posečkání. V posuzovaném případě nebyly podmínky pro zastavení daňové exekuce ve smyslu § 181 odst. 2 daňového řádu naplněny. Vydání exekučního příkazu bylo jednou z možností, jak zabezpečit placení daní, protože žalobkyně v době jeho vydání nedisponovala žádným bankovním účtem a ohledně jejího majetku probíhalo řízení před soudem (žaloba na neúčinnost převodu nemovitého majetku). Žalovaný uvedl, že při vydání exekučního příkazu postupoval v souladu se zákonem a jeho právo vymáhat nedoplatek nezaniklo.

II. Obsah žaloby a jejího doplnění

5. Žalobkyně v žalobě namítla, že příjemcem exekučního příkazu byla ČSSZ, vůči níž byl účinný od jeho doručení, přičemž právní moci nabyl dne 16. 12. 2015. Žalovaný však nemohl ČSSZ znovu uložit stejnou povinnost ze stejného důvodu. Exekuční příkaz byl dle žalobkyně vzhledem k výši jejího důchodu od počátku neproveditelný (fakticky neuskutečnitelný), a tedy nicotný. Žalovaný musel tuto skutečnost již před vydáním exekučního příkazu předpokládat, a to s ohledem na přípis ČSSZ ze dne 27. 1. 2011, v němž mu ČSSZ sdělila, že žalobkyni je vyplácen důchod ve výši, která nepodléhá exekučním srážkám. V přípisu ze dne 8. 12. 2015 pak ČSSZ žalovanému uvedenou skutečnost zopakovala. Exekuční příkaz tak byl ke dni jeho účinnosti fakticky neuskutečnitelný, a proto neměl a nemá právní účinky, včetně přerušování prekluzivní lhůty dle § 160 odst. 1 daňového řádu. ČSSZ nemohla splnit jí ukládanou povinnost, a tudíž nebyla ve smyslu § 101 daňového řádu příjemcem exekučního příkazu, protože jí žalovaný nemohl ukládanou povinnost uložit.
6. Bylo-li účelem zahájení daňové exekuce přerušování běhu lhůty dle § 160 odst. 3 daňového řádu a nikoliv vybrání a vymožení nedoplatku, nemohlo mít účinek přerušování běhu lhůty, protože by se jednalo o zneužití či obcházení zákona. Důvodem pro to, aby žalovaný rozhodl o zastavení daňové exekuce, je dle žalobkyně skutečnost, že marně uplynula lhůta

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

pro placení daně. Tvrzení žalovaného, že daňovou exekuci zahájil oprávněně, protože výše důchodu se v čase mění, dle žalobkyně neobstojí. Ani po uplynutí pěti let od vydání exekučního příkazu se výše důchodu žalobkyně nezměnila tak, aby ČSSZ umožnila požadované srážky provádět a tato situace se ani do budoucna nezmění. Dle oznámení ČSSZ ze dne 17. 12. 2019 činil důchod žalobkyně od ledna 2020 6030 Kč. Věc je tak třeba posoudit *per analogiam* dle § 290 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“). O zastavení daňové exekuce měl žalovaný rozhodnout dle § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu. Existovaly tedy dva důvody pro zastavení vedené exekuce, a to dle § 181 odst. 2 písm. e), resp. písm. i) daňového řádu. Vydáním exekučního příkazu nedošlo k přerušování běhu prekluzivní lhůty dle § 160 daňového řádu a právo žalovaného zaniklo.

7. V doplnění žaloby ze dne 16. 4. 2020 žalobkyně toliko dodala, že otázku nicotnosti je třeba posoudit jako předběžnou. Pokud by soud došel k závěru, že je exekuční příkaz nicotný, bylo by nicotné také napadené rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl. Podmínky pro zastavení daňové exekuce dle § 181 odst. 2 daňového řádu podle něj nebyly naplněny. Exekuční příkaz byl jednou z možností, jak zabezpečit placení daní, neboť žalobkyně v době jeho vydání nedisponovala bankovním účtem a ohledně jejího majetku probíhalo soudní řízení ve věci neúčinnosti převodu nemovitosti. Žalobkyně uplatnila vyjma podání správní žaloby také námitku ve smyslu § 159 daňového řádu, která byla zamítnuta rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 5. 2020, č.j. 3911082/20/2000-11452-107363.
9. Stran námitek žalobkyně ohledně nicotnosti napadeného rozhodnutí a exekučního příkazu žalovaný uvedl, že Odvolací finanční ředitelství na základě podnětů žalobkyně jejich nicotnost ve smyslu § 105 daňového řádu neshledalo a podněty odložilo. Není pravdou, že by žalovaný uložil ČSSZ dvakrát tutéž povinnost, neboť ve věci byl vydán pouze exekuční příkaz.
10. Žalovaný standardním způsobem zahájil vymáhání daňových nedoplatků, přičemž zvolil pro žalobkyni nejméně zatěžující způsob – stržení dlužné částky formou daňové exekuce na starobní důchod prostřednictvím příkazu na srážky ze mzdy nebo jiných příjmů. Exekučním příkazem si zajistil, že i v budoucnu by mu bylo plněno ze strany poddlužníka – ČSSZ, pokud by došlo k navýšení důchodu žalobkyně tak, aby po odečtení částky, která nesmí být sražena, dosáhla zbývající částka srazitelné výše. Takto získaná částka by byla užita k úhradě daňových nedoplatků žalobkyně. Dle § 177 daňového řádu může správce daně postupovat dle o.s.ř. pouze tehdy, pokud daný postup není upraven daňovým řádem. Nelze tedy aplikovat § 290 o.s.ř., neboť zastavení daňové exekuce je upraveno v daňovém řádu. S účinností od 1. 1. 2014 již není umožněno dle § 181 odst. 2 daňového řádu zastavit daňovou exekuci, pokud dlužník, jehož mzda je exekvována, nepobírá nejméně po dobu jednoho roku mzdu alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny.
11. Žalovaný se taktéž neztotožnil s tvrzením žalobkyně, že exekuční příkaz neměl právní účinky, včetně přerušování prekluzivní lhůty dle § 160 odst. 3 daňového řádu. Žalovaný postupoval v souladu se ZSDP a s § 160 daňového řádu, stejně jako postupoval v souladu se zákonem, když vydal napadené rozhodnutí.

IV. Replika žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

12. Žalobkyně v replice zopakovala, že v jejím případě bylo účelem vydání exekučního příkazu přerušení běhu lhůty pro placení daně, protože jinak by tato lhůta marně uplynula. Žalovaný přitom na základě sdělení ČSSZ věděl, že exekuční příkaz je neproveditelný. Jednalo se tedy o obcházení zákona, neboť žalovaný vydáním exekučního příkazu nesledoval vybrání nedoplatku, ale přerušení běhu prekluzivní lhůty. Jeho tvrzení o zajištění případného plnění do budoucna je účelové a nepřípadné. Zvolená forma exekuce musí být proveditelná, avšak žalovaný již v době vydání exekučního příkazu věděl, že exekuce srážkami z důchodu proveditelná není. Jakési „zakonzervování“ vydáním exekučního příkazu dle názoru žalobkyně odporuje běžné exekuční praxi podložené konstantní judikaturou.
13. K vyjádření žalovaného k námitce nicotnosti žalobkyně uvedla, že když nic jiného, tak uplynulá doba ukázala, že valorizace důchodu anebo příplatky k důchodu v jejím případě žádný potenciál nemají, protože její důchod je trvale v nezabavitelné výši (nejméně od ledna 2011). Dále žalobkyně zopakovala svá tvrzení stran nemožnosti uložit ČSSZ provádění srážek ze mzdy, když daná povinnost nemohla být fakticky uskutečňována.
14. Závěrem zopakovala, že žalovaný vydal exekuční příkaz v rozporu s účelem daňového řádu, který pro vybrání a vymáhání daně stanoví prekluzivní lhůtu šesti let. Zákon je zde k žalobkyni benevolentnější než žalovaný, který vydal exekuční příkaz proto, že sice věděl o jeho neproveditelnosti, ale prodloužil si tím lhůtu pro vymáhání a vybrání daně na dobu neurčitou, což je však podle žalobkyně z hlediska právní jistoty nepřijatelné.

V. Posouzení věci soudem

15. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
16. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:
17. Podle § 105 odst. 2 daňového řádu nicotné je rozhodnutí, pokud
 - a) správce daně nebyl k jeho vydání vůbec věcně příslušný,
 - b) trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, nebo
 - c) je vydáno na základě jiného nicotného rozhodnutí vydaného správcem daně.
18. Podle § 160 odst. 1 daňového řádu nedoplatek nelze vybrat a vymáhat po uplynutí lhůty pro placení daně, která činí 6 let. Lhůta pro placení daně začne běžet dnem splatnosti daně. Jde-li o nedoplatek z částky daně, k jejíž úhradě byla stanovena náhradní lhůta splatnosti, začne lhůta pro placení běžet náhradním dnem splatnosti daně.
19. Podle § 160 odst. 2 daňového řádu byl-li před uplynutím lhůty pro placení daně správcem daně učiněn úkon podle odstavce 3, běží lhůta pro placení daně znovu ode dne, v němž byl tento úkon učiněn.
20. Podle § 160 odst. 3 daňového řádu úkonem přerušujícím běh lhůty pro placení daně je
 - a) zahájení exekučního řízení podle tohoto nebo jiného zákona,
 - b) zřízení zástavního práva, nebo
 - c) oznámení rozhodnutí o posečkání nebo rozhodnutí, kterým se mění stanovená doba posečkání.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

21. Podle § 177 odst. 1 daňového řádu nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při daňové exekuci podle občanského soudního řádu.
22. Podle § 181 odst. 2 daňového řádu správce daně na návrh příjemce exekučního příkazu nebo z moci úřední daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud
- a) pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky,
 - b) odpadl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena,
 - c) povolí posečkání úhrady nedoplatku,
 - d) bylo pravomocně rozhodnuto, že postihuje majetek, k němuž náleží právo nepřipouštějící exekuci, nebo věci nepodléhající exekuci,
 - e) zaniklo právo vymáhat nedoplatek,
 - f) předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů,
 - g) by pokračování v daňové exekuci bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi,
 - h) bylo nařízeno více daňových exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich, nebo
 - i) je tu jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat.
23. Podle § 290 odst. 1 o.s.ř. ve znění účinném do 31.12.2021 soud zastaví na návrh plátce mzdy nebo povinného nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, když povinný po dobu jednoho roku nepobírá mzdu buď vůbec, nebo alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny.
24. Podle § 290 odst. 1 o.s.ř. ve znění účinném od 1.1.2022 vyjde-li v řízení najevo, že povinný po dobu 2 let nepobírá mzdu, soud nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy zastaví. Nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy zastaví soud i tehdy, vyjde-li v řízení najevo, že povinný nepobíral po dobu 3 let mzdu alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny. Návrh na zastavení může podat i plátce mzdy.
25. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
26. Soud předně konstatuje, že neshledal, že by žalovaný svým postupem uložil ČSSZ dvakrát tutéž povinnost. Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že v posuzované věci byla daná povinnost ČSSZ uložena toliko jednou, a sice exekučním příkazem. Uvedená námitka žalobkyně je tedy neopodstatněná.
27. Žalobkyně dále namítala nicotnost exekučního příkazu z důvodu jeho faktické neproveditelnosti. Soud konstatuje, že konkrétní důvody zakládající nicotnost rozhodnutí vydaného při správě daní jsou upraveny v § 105 odst. 2 daňového řádu. Z tohoto ustanovení a související judikatury je zřejmé, že nicotnost rozhodnutí způsobují jen ty nezávažnější vady rozhodnutí (srov. například rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, čj. 6 A 76/2001-96, rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, čj. 8 Afs 78/2006 - 74, č. 1629/ 2008 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2007, č.j. 5 Afs 75/2007 - 161). Dle posledně uvedeného rozsudku je nicotným správní akt, který „trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislusnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí. K nicotnosti soud přiblíží z úřední povinnosti.“ Exekuční

příkaz byl vydán orgánem, který měl k jeho vydání pravomoc, netrpí žádnými nedostatky formy a je zcela určitý. Zároveň není jeho provedení absolutně nemožné ani trestné a netrpí ani jinými Nejvyšším správním soudem vymezenými nedostatky. Je tedy zjevné, že exekuční příkaz žádnou z vymezených závažných vad netrpí, a není tedy nicotný.

28. Žalobkyně dovozovala nicotnost exekučního příkazu ze skutečnosti, že jí vyplácený důchod nepřevyšuje nezabavitelnou částku, což je skutečnost, která byla dříve daňovým řádem uznávána jako důvod pro zastavení exekuce. Dle § 181 odst. 2 písm. h) daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2013 platilo, že *správce daně na návrh příjemce exekučního příkazu nebo z moci úřední daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud dlužník, jehož mzda je exekučována, nepobírá nejméně po dobu jednoho roku mzdu alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny*. Zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů (dále jen „zákon č. 458/2011 Sb.“) který nabyl účinnosti dne 1.1.2014, však došlo ke zrušení tohoto ustanovení. V důvodové zprávě k zákonu č. 458/2011 Sb., se mj. uvádí, že *„(r)ušená úprava představuje povinnost správce daně zastavovat nařízenou daňovou exekuci na mzdu v případě, že daňový subjekt pobírá po dobu jednoho roku tak nízkou mzdu, že z ní nemohou být prováděny srážky. Tuto informaci nelze v praxi zjistit jinak než neustálým dotazováním plátce mzdy, neboť skutečnost, že správce daně neobdržel po dobu 12 měsíců žádnou platbu, nemusí být zapříčiněna nízkou mzdou, ale i lepším pořadím pohledávky jiného věřitele. Současná právní úprava je zbytečně administrativně náročná a fakticky přispívá k maření cíle správy daní, tj. zajištění úhrady nedoplatku, neboť zastavením exekuce dojde ke ztrátě pořadí pohledávky správce daně. Podle § 290 odst. 1 občanského soudního řádu soud výkon rozhodnutí ve výše uvedeném případě sice také zastavuje, ale pouze na základě návrhu povinného nebo na základě návrhu plátce mzdy, který jediný může nezávisle posoudit, zda došlo k naplnění podmínky pro zastavení exekuce. Pro daňové řízení se nejvíe tato úprava soukromoprávního charakteru jako vhodná.“* Lze tak shrnout, že v minulosti byl přímo v daňovém řádu zakotven důvod pro zastavení daňové exekuce obsahově shodný s důvodem uvedeným v § 290 odst. 1 o.s.ř. Pro jeho nevhodnost v oblasti vymáhání daňových pohledávek byl však tento důvod ke dni 1. 1. 2014 z daňového řádu vypuštěn.
29. S ohledem na výše uvedené nelze přisvědčit žalobní argumentaci, v níž žalobkyně namítla, že žalovaný měl *per analogiam* užít § 290 odst. 1 o.s.ř. a daňovou exekuci na žádost žalobkyně zastavit z toho důvodu, že žalobkyně nepobírá důchod alespoň v takové výši, aby z něj mohly být srážky prováděny. Ustanovení občanského soudního řádu se totiž při daňové exekuci použijí pouze tehdy, nestanoví-li daňový řád jinak. Daňový řád však v § 181 odst. 2 obsahuje vlastní, speciální úpravu důvodů zastavení daňové exekuce, která aplikaci § 290 odst. 1 o.s.ř. vylučuje. O nemožnosti aplikace § 290 odst. 1 o.s.ř. svědčí též shora nastíněný legislativní vývoj předmětné právní úpravy, ze kterého je zřejmé, že se zákonodárce rozhodl pro nevhodnost tohoto institutu v oblasti veřejného práva obsahově totožný důvod zastavení daňové exekuce z daňového řádu vypustit.
30. Zastavení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy podle § 290 odst. 1 o.s.ř. *„totiž sleduje především zájem plátce mzdy, aby nemusel nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy stále evidovat, když v případě, že výkon rozhodnutí byl po dobu 1 roku nepřetržitě neúspěšný, lze s vysokou pravděpodobností předpokládat, že bude neúspěšný i v budoucnu, takže tímto způsobem nedojde k uspokojení pohledávky oprávněného.“* (srov. Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Doležilek, J. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 1345). Soud si je vědom obecné tendence zastavovat bezvysledné exekuce,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

čímž zákonodárce mj. vychází vstříc zaměstnavatelům, pro které je dlouhodobá evidence marných exekucí srážkami ze mzdy či jiných příjmů jejich zaměstnanců zátěží. Je však třeba reflektovat skutečnost, že tyto tendence dopadají především na pohledávky soukromoprávního charakteru. Předmětné pohledávky vymáhané v exekučním řízení, jichž se týkal návrh žalobkyně na zastavení daňové exekuce, jsou však pohledávkami daňovými.

31. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že daňový řád neposkytuje správci daně důvod, pro který by mohl (či dokonce měl) předmětnou daňovou exekuci zastavit. Zastavovací důvody uvedené v § 181 odst. 2 písm. a), b), c), d), h) daňového řádu na situaci žalobkyně na první pohled vztáhnout nelze. Podle § 181 odst. 1 písm. f) daňového řádu správce daně daňovou exekuci zastaví, pokud předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů. U srážek ze mzdy či jiných příjmů však použití tohoto ustanovení nepřichází v úvahu, neboť srážky se provádějí tak dlouho, dokud není vymáhaná pohledávka i s příslušenstvím uspokojena (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. 20 Cdo 3124/2010). Ohledně důvodu zastavení daňové exekuce podle § 181 odst. 2 písm. g) daňového řádu je třeba uvést, že pokračování v daňové exekuci může být spojeno s nepoměrnými obtížemi například v případě, že se zjišťování majetku dlužníka ukáže jako zbytečné úsilí (srov. LAVICKÝ, P. Komentář k § 181. In: BAXA, J. a kol. *Daňový řád: Komentář. II. díl.* Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 1135). Soud však v nyní projednávané věci neshledal žádné nepoměrné obtíže, které by bránily správci daně a ČSSZ nadále evidovat daňové pohledávky žalobkyně, přičemž v případě, kdy by došlo k růstu jejího důchodu nad nezabavitelnou částku, mohla by být srážkami z důchodu alespoň část dlužené daňové povinnosti žalobkyně uhrazena.
32. Nedůvodná je také námitka žalobkyně týkající se uplynutí prekluzivní lhůty pro placení daně ve smyslu § 160 odst. 1 daňového řádu. Žalobkyně má pravdu v tom, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou v určitých výjimečných případech přiznány účinky přerušení či stavení prekluzivní lhůty úkonům, s nimiž zákon jinak takové účinky spojuje. Jak uvedl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 6. 6. 2019, č.j. 1 Afs 155/2018 – 26 *„Je tomu tak například v situaci, kdy je takový úkon učiněn pouze formálně s úmyslem přerušit běh lhůty bez zjevného úmyslu stanovit daň (viz např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 12. 2009, č.j. 7 Afs 36/2008 -134 nebo rozsudek ze dne 17. 2. 2006, č.j. 8 Afs 7/2005 – 96, č. 1480/2008 Sb. NSS). Obdobný závěr by bylo třeba učinit v případě, že správce daně vydal exekuční příkaz při vědomosti o neexistenci bankovního účtu či neexistenci plátce mzdy pouze s úmyslem přerušit běh prekluzivní lhůty bez zjevného úmyslu vymoci nedoplatek.“*
33. V posuzovaném případě však žalovaný svým postupem sledoval legitimní cíl, a sice placení daní v souladu se zákonem. V posuzované věci byl zcela jednoznačně vydán exekuční příkaz, což ostatně není mezi stranami sporné. Z ničeho naopak nevyplývá, že by účelem vydání exekučního příkazu bylo toliko prodloužení lhůty pro placení daně. To je samozřejmě důsledkem jeho vydání, nikoliv však jeho účelem. Žalovaný je ze zákona povinen dbát na to, aby ze strany daňových subjektů byly řádně plněny daňové povinnosti, tedy (mj.) také placeny daně. Tuto skutečnost však nelze vnímat tak, že vydání exekučního příkazu je jen účelovým prostředkem k prodloužení lhůty pro placení daně. Samotná skutečnost, že v momentě zahájení exekuce nebyl důchod žalobkyně vzhledem ke své výši exekučně postižitelný, na tom nic nemění. Soud tak nemá pochybnost o tom, že vydáním exekučního příkazu nepochybně došlo k přerušení běhu lhůty ve smyslu § 160 odst. 3 daňového řádu, která tak ke dni vydání napadeného rozhodnutí ještě neuplynula.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

Ke dni vydání napadeného rozhodnutí tedy nebyl dán ani důvod pro zastavení exekuce ve smyslu § 181 odst. 2 písm. e) daňového řádu.

34. Na vzniklou situaci nelze aplikovat ani § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu a zastavit daňovou exekuci pro tzv. „jiný důvod“. V tomto ohledu je třeba zmínit, že Ústavní soud ve svém nálezu ze dne ze dne 8. 8. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 9/15 dovodil, že *„(z)ávěry k jiným důvodům‘ podle civilní procesní úpravy tak lze, s přihlédnutím k případným zvláštnostem, považovat za přenositelné k jiným důvodům‘ podle daňového řádu.“* Na právě citovaný nálezh navázal Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 2. 8. 2019, č.j. 8 Afs 250/2018-54, v němž se zabýval aplikovatelností civilní judikaturou dovozených a Ústavním soudem potvrzených jiných důvodů pro zastavení výkonu rozhodnutí na daňovou exekuci a vyložil, že *„jiným důvodem“ pro zastavení exekuce může být: 1) existence okolností, pro které další provádění výkonu je způsobilé založit kolizi s procesními zásadami (byť mohou mít podklad v právu hmotném), na nichž je výkon rozhodnutí vybudován, 2) výkon rozhodnutí se přiči účelu, který se jím sleduje, totiž zajistit (efektivní) splnění povinnosti vyplývající z vykonávaného titulu, 3) výkon rozhodnutí by vedl ke zjevné nespravedlnosti, 4) výkon rozhodnutí by byl v rozporu s principy právního státu.“* Ani jedna ze situací, kterou předpokládá Nejvyšší správní soud, však v daném případě nenastala. Daňovou exekuci žalobkyně proto nebylo možnost zastavit ani podle § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu.
35. Žalovaný tedy v projednávané věci nepochybil, jestliže nepostupoval podle § 290 odst. 1 o.s.ř., nýbrž posoudil, je-li dán některý z důvodů pro zastavení daňové exekuce podle § 181 odst. 2 daňového řádu, a poté, co shledal, že žádný z těchto daňovým řádem předpokládaných důvodů naplněn není, návrhu žalobkyně na zastavení daňové exekuce nevyhověl. Napadené rozhodnutí tudíž netrpí vadou nezákonnosti.
36. Protože soud neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl. Vzhledem ke splnění podmínek uvedených v § 51 odst. 1 s.ř.s. o věci rozhodl bez nařízení jednání.
37. Žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud proto ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. února 2022

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.